

**ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**КОПИЕ
Г-Н АТАНАС ПЕКАНОВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ СРЕДСТВА**

**Г-Н КИРИЛ ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Нашите организации и членовете, които представляваме – водещи малки и средни предприятия със значимо локално и международно присъствие, иновативния бизнес, предприемачи и инвеститори – силно оценяваме положените усилия на служебното правителство за изготвяне на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България и благодарим за възможността да бъдем част от процеса при съставянето му, посредством покана за дискусия в Министерството на икономиката.

Всички ние заставаме зад финансовите инструменти като ключов механизъм за подкрепа и развитие на малките и средни предприятия (МСП) в България, като доказано успешен

модел. Нашите членове и многобройните компании, представлявани от тях, сами по себе си са пример за този успех. На база значителния опит, с който разполагаме в сферата на финансирането и развитието на успешни на световния пазар компании, изразяваме пред Вас твърдата си увереност, че:

- **Финансовите инструменти са доказано по-добрият работещ инструмент за МСП**, отколкото грантове, особено за иновативни компании и такива, които търсят бърз растеж. Самите МСП предпочитат този модел, заради **гъвкавост, прозрачност, по-малко бюрокрация и по-добра конкурентоспособност** при оценката на техните проектни предложения.
- Оптималният модел за структуриране на финансов ресурс в полза на развитието на малките и средни предприятия и иновативния бизнес, и в частност в контекста на Плана за възстановяване и устойчивост, който е изключителен шанс за стимулиране на преход към повече добавена стойност и експортен потенциал в българската икономика, е моделът на *JEREMIE*. *В този модел ЕИБ е активен участник* в изграждането и вземането на решения при създаване и менажиране на финансовите инструменти, което осигурява **прозрачност и експертност и мобилизира значително повече допълнително частно финансиране**. Безспорно доказателство за качествата на този модел е фактът, че той е прилаган последователно и в страни в региона като Румъния, Гърция, Унгария, следвайки примера на България.
- Само за **3 години** от старта си, *JEREMIE* **способства за 7,650 финансирани фирми с 157,941 подкрепени работни места**; от тях **200 са високо-иновативни стартъпи**, създали **над 3,000 високоплатени работни места**. Днес имаме още по-големи очаквания за успех, предвид зрелостта на екосистемата ни: ако на предишната итерация 70-90% от капитала на един фонд беше с публични средства, то за новата генерация фондове се очаква публичните средства да са: 1) под 50% от общо привлечените; и 2) фондовете са в пъти по-големи като общ капитал, което води до повече средства за български инвестиции и говори за **успешен и устойчив модел**.
- Общите резултати за всички инструменти на ЕИФ в България са както следва:
 - с **€451 млн. публичен ресурс са привлечени €991 млн. допълнителен частен ресурс**;
 - **11 654 МСП-та са получили малко над €1.4 млрд. – над трикратно мултиплициране на публичния ресурс**;
 - Рециклираният ресурс (>70% по предишната програма) е вложен повторно и се очаква да генерира (заедно с частен ресурс) **нови €800 млн. финансиране за 10 000 МСП**;

- След приключване на вложенията на първия рециклиран ресурс, общото финансиране ще стане **€2.2 млрд.** – т.е. **близо петкратен ръст**, който ще продължи да се покачва с повторно рециклиране.
- Инвеститорите, ситуирани в България, успяват да привлекат допълнителен капитал от международни инвеститори за своя портфейл от компании, при това със значителни суми; само една такава инвестиция през 2020 г. се равнява на почти целия капитал, инвестиран от местни фондове през 2020 г. (GTMHub, от портфейла на българския фонд LAUNCHub, привлече общо около €40 млн. от други инвеститори).

Очевидно е, че финансовите инструменти предоставят значима помощ на малките и средни предприятия в страната. В допълнение е важно да отбележим, че те нерядко са предпочитани пред грантовете, които също така носят и разходи, например за консултантски услуги и други, което е често пренебрегван фактор. Без да омаловажаваме ролята на грантовете в стимулирането на българската икономика, сме твърдо убедени, че **финансовите инструменти трябва да заемат ключово място в Плана за възстановяване и устойчивост** на страната, и са изключително ефективен механизъм, който може да насочи малките и средни предприятия в посока развитие на иновации, чрез които техният бизнес да е конкурентоспособен на световния пазар. Което на свой ред е път за развитието на българската икономика в посока иновативна България, която да не изостава от своите съседи и Европа.

От значение са също така следните факти:

→ **Подкрепата с финансови инструменти стига до много повече на брой малки бизнеси**

Както вече е посочено по-горе, чрез мултиплицирането на публичен ресурс и рециклирането/револвирането на финансов ресурс, в България досега са подкрепили **над 11 500 малки фирми**. За сравнение, общият брой договори за МСП по ОПРКБИ (2007-2013), приоритетни оси 1 и 2, и по ОПИК (2014-2020), извън помощта по COVID мерките, са съответно 3 119 и 3 366 договори (като за ОПИК това са 2 776 бенефициенти), т.е. общо двукратно по-малко финансирани с БФП компании, при в пъти повече публичен ресурс.

→ **Финансовите инструменти са с основен фокус малкия семеен бизнес, микро предприятия и стартиращи иновативни компании**

Финансирането чрез финансови инструменти достига до различната фокусна група, спрямо грантовете, поради подхода на финансиране чрез пазарни финансови посредници, разполагащи с по-широка дистрибуционна мрежа, по-детайлно познаване на пазарните нужди и по-ефективно управление спрямо държавната администрация. Грантовото финансиране се разпределя в по-малко на брой, основно малки и средни фирми. При кредитите и дяловите инвестициите фокусът е върху по-ниския ешелон

малък бизнес. От всички 11 654 финансирани фирми 5 922 са микро-фирми с до 9 служители (50.8% от всички крайни получатели) и само 1 118 са с 50 или повече служители (9.6% от всички).

Българската предприемаческа екосистема направи сериозни крачки напред в своето развитие, като беше възприемана като една от най-бързо развиващите се в ЦИЕ. Това бе отразено от редица международни издания, а също и от множество представители на Европейската комисия, които използват страната ни за пример в ефективното използване на финансови инструменти в подкрепа на стартиращите фирми.

→ Фокус върху иновации и икономика за знанието в малкия бизнес

Финансовите инструменти, заложи в Плана за възстановяване и устойчивост, имат **силен фокус върху подкрепа на дългосрочната продуктивност на малкия бизнес и прехода към икономика на знанието** – чрез финансиране на дигитализация и технологии на бъдещето, зелени инвестиции в бизнеса и зелена инфраструктура, комерсиализация на научни разработки.

В рамките на досегашните оперативни програми България все още си остава скромна иноватор (последните 2 места заедно с Румъния в *European Innovation Scoreboard 2020*), последна в ЕС по дигитализация (*DESI Index*) и на предпоследно място по дялови и рискови инвестиции (*Venture Capital Investments*), спрямо брутния вътрешен продукт. Последното дава ясен сигнал за нуждата от допълнителна държавна подкрепа за пазара на рискови инвестиции в България.

→ Европейският подход

Философията на ЕС за подпомагане на развитие на иновативен потенциал на компаниите е смесеното финансиране - грантове, инвестиционни инструменти и привличане на пазарно финансиране, при което се цели минимум три пъти възвръщаемост на вложения публичен ресурс. Пример е механизмът, прилаган от Европейския съвет за иновации (*EIC*). Освен грантове, *EIC* използва и финансови инструменти чрез специалния *EIC Fund*, както и партнира с мрежа от частни фондове за рисково инвестиране, за да гарантира максимален резултат от вложените средства.

Този подход е още по-важно да се приложи и при Механизма за възстановяване "*Next Generation EU*", чиято цел не е просто възстановяване, а ускорено развитие на икономиката на Европа чрез приоритетна подкрепа на иновациите и зелена трансформация.

→ Примерите на Румъния и Гърция

Окончателният План за възстановяване и устойчивост, внесен преди месец от **Румъния**, съдържа **€900 млн.** за финансови инструменти за подкрепа на малкия бизнес, иновациите и зелените технологии. Планът за възстановяване на **Гърция** включва до **€5 млрд.** за управление от групата на Европейската инвестиционна банка. За България заложената сума е **около 5% от целия ресурс по плана.**

→ Примери и представители от българската екосистема

Всички наши членове – малки и средни предприятия, предприемачи и инвеститори – са в позиция да гарантират за успеха на модела за предоставяне на финансов ресурс чрез инструменти, тъй като именно този модел, в симбиоза с подкрепящи организации, постави основите на предприемаческата и инвестиционна екосистема у нас. Тя остава една от успешните истории на българската икономика, репликирана в останалите държави от региона, с отличен фактор на рециклиране на публичния ресурс и с растящо значение на родния и международния пазар. Многобройните успешни бизнеси създават работни места, увеличават конкурентоспособността и добавената стойност чрез иновации и подобряват имиджа на България в региона и света.

Изразяваме готовност за среща, за да обсъдим важноста на финансовите инструменти в Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, в присъствието на Президента на Република България г-н Румен Радев, Вицепремиера г-н Атанас Пеканов, Министъра на икономиката г-н Кирил Петков и Министъра на финансите г-н Асен Василев.

06.07.2021 г.

С уважение,

*Евгени Ангелов, Председател на
Българска асоциация за дялово и
Рисково инвестиране (BVCA)*

Саша Безуханова,
Председател на MOVE.BG

Добрмир Иванов, Председател на
Българската стартър асоциация (BESCO)

Момчил Василев,
Изпълнителен директор на
Ендевър България

Кремена Дервенкова,
Изпълнителен директор на
Асоциация на българските лидери
и предприемачи

*Ирина Алтънова,
Български център на
жените в технологиите – BCWT*

*Милена Стойчева,
Изпълнителен Директор
Джунър Ачийвмънт България*

*Илия Кръстев,
Председател на AIBEST*

*Димитър Димитров
Биотехнологичен и Здравен Клъстер България
Председател на УС*

endeavor

AIBEST

FINTECH
BULGARIA

BULGARIA

Мая Маринова

Изпълнителен директор

Българска асоциация на софтуерните компании - БАССКОМ

Йордан Атанасов

Основател на Sofia Startup

Кристина Ескенази

Клъстер Изкуствен Интелект, България

Член на УС

Валери Вълчев,

Председател на

Българската Финтех Асоциация

Контакти :

Евгени Ангелов - e.angelov@bvca.bg

Саша Безуханова - s.bezuhanova@move.bg

Добромир Иванов - d@besco.bg

Момчил Василев - momchil.vassilev@endeavor.org

Кремена Дервенкова - Kdervenkova@ablebulgaria.org

Ирина Алтънова - hello@bcwt.bg

Милена Стойчева - milena.stoycheva@jabulgaria.org

Илия Кръстев - ilia.krustev@adata.pro

Мая Маринова - executive@basscom.org

Йордан Атанасов - jordan@sofiastartup.com

Кристина Ескенази - kristina.eskenazi@biocluster.bg

Димитър Димитров - dimitar.dimitrov@biocluster.bg

Валери Вълчев – info@fintechbulgaria.org